

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXII. — LETO XXII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, (SREDA) JULY 5, 1939.

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio

Oglaši v tem listu so
uspešni

STEVILKA (NUMBER) 154

Nacisti kopljajo okoli Gdanska zake, v mestu pa postavljajo barikade

Anglija, Francija in Poljska bodo poslale Gdansku skupno protestno noto. — Sovjetski krogi pravijo, da je med Anglijo, Francijo in Rusijo dosežen že skoraj popolni sporazum.

VARŠAVA, 4. julija. — Poljske edinice Nemcov in nemtuparjev v Gdanskem so potrebe kopati okoli mesta zake, in postavljati barikade. Toreča dalje naznajajo, da je do mnogo neobdelanega polja temi zaki uničenega.

Pričakuje se, da bodo angleški, francoski in poljski vladi skupno noto vladiti mesta Gdanska, da se militarizacije ne bo trpelo. Poljska je bolj prepričana kakor kar koli prej, da ima na svoji podporo Anglie in Francije, zato ne bo poslala vladila Gdanska, posebne protone, temveč skupno z ostalimi dvema svojima zaveznicama.

Podpis ruskega pakta

LONDON. Sovjetski krogi so po izjavili, da so se Anglia, Francija in Rusija sporazumele vseh glavnih točk v mednarodnem obrambnem paktu, da pa še nekaj manj važnih razšanj, katera je treba rešiti, kar bo podpisana vzajemna ambnega pogodba.

Angleška vlada je že poslala

daljne instrukcije svojim di-

matom v Moskvo. Vlada Ve-

rnitanci je zdaj trdno pre-

čana, da bo sporazum dose-

v najkrajšem času, nakar bo

goda podpisana.

AKLJUČEK 4. JULIJA V ZNAMENJU ALIVA, VIHARJA IN RAZNIH NESREČ

Po prekrasnem dnevu so se oči odprle vse zatvornice ne- in bog Pluvij je pričel izlivati mesto in državo vodo iz svojih golidov, kar jih je imel razpolago. Z ogromnim mestom "fajervorkom" ni bilo nič, skoraj 27,000 ljudi, ki so pri v Stadion gledat umetni eni streljanje, je video samo ogenj, ki so ga užigali na nebuh, in slišali so samo nebeskih raket, ki ga povzročil sveti Elija s svojo potopljajočim vozom.

Na jezeru je bilo stotine čolov, med katerimi so se nekateri prevrnili, ko je pričelo jeti gnati visoke valove. Reševi so rešili z jezeru najmanj najst osob, tri nadaljnje pa se same rešile. Pogrenil se tudi velik motorni čoln z ribi, ki so se pa srečno rešili na bližnjega vodoloma, kjer so rali občepeti, dokler jih nismo

zabeležila država 21. Devet jih je utonilo, širje pa so se ubili pri padcih. Mnogo jih je bilo ranjenih tudi z umetnim ognjem, tudi država v splošnem prepoveduje mahinacije s to nevarno stvarjo.

Prometnih smrtnih nesreč je zabeležila država 21. Devet jih je utonilo, širje pa so se ubili pri padcih. Mnogo jih je bilo ranjenih tudi z umetnim ognjem, tudi država v splošnem prepoveduje mahinacije s to nevarno stvarjo.

Finančni izkaz Slovenske hranilnice

Današnji izdaji našega lis- karnih posojil. Prav tako se je prinašamo celotno finančno očilo stanja slovenske hranilice in posojilnice—St. Clair Wings and Loan Co. Iz poroči- ki je bilo v ponedeljek objeno v angleščini, je razvidno, da je stanje tega slovenske- denarnega zavoda zelo ugo- tev. Tekom zadnjih šestih mesecov so se zvišale hranilne vlo- žki na \$101,000.00 in posojilnica dobila v tem času 125 novih g., kar je znamenje ljudske zaupanja v ta domači de- mi zavod. Imovina zavoda se zvišala v zadnjih šestih mesecih za nad \$100,000. Posojilna hipoteke ali mortgages so se sara tekom zadnjega polletja \$158,415.71—za 45 hipote-

Polom tribune v Waukeganu, 70 oseb ranjenih

Del tribune se je podrl, ko je ljudstvo vstalo s sedežev, da bi zapelo ameriško himno.

WAUKEGAN, 4. julija. — Sedemdeset oseb je bilo ranjenih, pet med njimi nevarno, ko se je porušil del lesene tribune, na kateri je sedelo 20,000 oseb, ko so slednje vstale, da zapojo ameriško himno teko proslave dneva neodvisnosti.

Del stojisa se je podrl, ko je bilo konec umeštnega ognja in ko so se ljudje dvignili s klopi. Na nem delu tribune, ki se je podrl, je bilo okoli 600 ljudi. Med imeni ranjencev ni slovenskih imen, razen Johna Kramerja, starega 49 let, ki je morda Slovenc. Omenjeni si je zlomil nogo v kolenu.

Po vseh Zedinjenih državah je izgubilo tekom proslav praznika neodvisnosti najmanj 554 oseb svoje življenje. V New Yorku je bilo okoli 300 oseb več ali manj ožganih.

ROOSEVELT V STIKIH Z EVROPO

HYDE PARK, 4. julija. — Predsednik Roosevelt je bil včeraj ves dan v bližini svojega telefona, ki ima zvezo z Evropo in z ameriškimi poslaniki v Evropi.

Predsednik ni sprejel včeraj ves dan nobenih posetnikov, temveč je deljal na načrtih, katera je predložil jutri legislaturi v prizadavanju, da reši svoj neutralnostni program.

DR. SMITH V ZED. DRŽAVAH

WATERTOWN, N. Y., 4. julija. — Semkaj je prispel z avtomobilom dr. James Monroe Smith s svojo ženo, in sicer v spremstvu dveh detektivov iz države Louisiana. Dr. Smith je obtožen velikega poneverjenja na univerzi države Louisiana.

Druš. Cvetoci Noble

Člani društva "Cvetoci Noble" št. 450 SNPJ so prošeni, da se udeležijo pogreba pokojnega brata J. Stepicha v četrtek ob 8:30 zjutraj iz hiše žalosti na E. 232 St.

Naznanilo

Mr. Joseph Tomačič naznana, da je prevzel gasolinško posajo na 15808 Waterloo Rd., kjer vam bo postregel s Shell gasolinom. — Se priporoča v četrtek.

Druš. Slovenski Dom, št. 6 SDZ

Člani društva "Slovenski dom" št. 6 SDZ se poziva, da pridejo noč ob 8. uri da bodo čuli pri pokojnem John Stepicu na 730 E. 232 St. Prošeni so tudi da se, ako mogoče, udeležijo pogreba v četrtek.

Pozdravi

Iz Bay City, Mich., pošljata pozdrave družni Jos. Skočaj in James Koželj. Iz New Yorka, kamor so šli na svetovno razstavo, pa Mr. in Mrs. Anthony in Josie Zakrašek in njiju sinček. Hvala!

Pueblo, Colo. — Pred parnimi je tukaj umrla Ana Mišmaš, rojena Jeršin in doma od Št. Jurja na Dolenjskem. — Bolni so Peter Okičič, Kristina Bradič, Ludvig Jakše in Anaa Čanak. —

V SMOLI IN PERJU PO VALJAN

Graf Igor Cassini, star 22 let, zaposlen kot časnikar in poslovalec zadev washingtonske "višje" družbe, je bil nedavno prijet po petih možeh, ki so ga ovedli, stekli ter povaljali v smoli in perju.

KARDINAL Z JAJCI OBMETAN

Dunajskega kardinala so obmetali z jajci, nekdo ga je udaril z dežnikom po glavi, njegovega šoferja pa so pretepli.

DUNAJ, 4. julija. — Dunajski nadškof, kardinal Innitzer je danes prekinil svoje inspekcijsko potovanje po avstrijskih župnijah, ker so priedili nacisti proti njemu sovražne demonstracije. Incidenti so se pričeli zadnji torek v Nieder Russachu, nakar so se ponovili v Ziersdorfu in Koenigsbrunn.

V nedeljo so kardinala v Koenigsbrunn obmetavali z jajci, nekdo ga je udaril z dežnikom po glavi, njegovega šoferja pa so pretepli.

Demonstracije so bile baje posledica sovražnega nacijskega razpoloženja napram klerikalnemu režimu Dolfussa in Šušnica, ki sta delovala z vsemi možmi za tem, da zatrepa nacizem v Avstriji.

Poročila naznajajo, da je pričelo ljudstvo v Koenigsbrunn v cerkvi in izven cerkve tuliti, ko je pričel kardinal s svojo pridigo.

Pohotnež

V ponedeljek zvečer je arretala policija v Glenview Parku nekoga 41 let starega moža, ki je oženjen in oče več otrok. Policeja pravi, da je nadlegoval nedorasle deklice. Aretirani je izjavil, da se piše Frank Leyden, da dela pri WPA in da stanuje na 663 E. 124th St.

V bolnišnici

V County Nursing Home na 2905 Franklin Blvd. se nahaja John Klemenc že pet tednov. — Prijatelji ga lahko obišejo. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

Hitler namerava premestiti Nemce iz Italije

Med Nemčijo in Italijo se vrše pogajanja za izselitev Tirolcev pod Italijo v Nemčijo in na Koroško.

LONDON, 4. julija. — Poroka se, da se kancelar Hitler pripravlja rešiti nemško manjšinsko vprašanje v Italiji s tem, da namerava premestiti okoli 250,000 avstrijskih Tirolcev, ki so prišli pod Italijo, v Nemčijo.

Tozadovna pogajanja med Nemčijo in Italijo so baje že v teku. Mnogo Tirolcev pa se upira tej nameri, da bi zapustili svojo rodno grudo.

Izprva je imel Hitler v mislih, da bi premestil del Tirolcev, ki so pod Italijo, v svoj novi protektorat, na Češko in Moravsko. Pozneje pa je bilo sklenjeno, da se jih bo naselilo večino njih na Koroškem.

Švicarska "Zuericher Zeitung" javlja, da je odpotoval nemški konzul v Milanu v Meran, na Tirolsko, kjer je obvestil zastopnika Tirolcev, da se morajo Nemci iz Bolcana vrniti v Nemčijo, oni, ki bi pa tega ne hoteli storiti, se bodo pa moralis izseliti v južno Italijo. Tisti, ki nimajo nobenega zemljišča, morajo oditi iz Italije tekmo dveh mesecov.

Nov grob

V ponedeljek popoldne je preminil po 8 let trajajoči bolezni na svojem domu John Stepich, star 59 let, stanujoč na 730 E. 232nd St., Euclid, O. Tukaj zapušča soprog Mary in 7 otrok, Frances, omož. Novak, Johna, Anno, omož. Kulvin, Rose, omož. Roje, Mary, Josephino in Franca ter brata Louisa in popularnega Antona Sinti in več drugih sorodnikov. Doma je bil iz vasi Grad pri Sv. Križu na Dolenskem, kjer zapušča več sorodnikov. Tukaj je bil 34 let ter je bil član društva Slovenski dom, št. 6 SDZ in Cvetovički Noble št. 140 SNPJ. Pogreb se vrši v četrtek zjutraj ob 8:15 uri in hiši žalosti in ob 9 uri v cerkev sv. Kristine in na Calvarija pokopališče pod oskrbo Jos. Žele in Simovi pogrebnega zavoda. Bodu mu ohranjen blag spomin. Preostalom naše sožalje.

Obiski iz New Yorka

Iz New Yorka so prišli na obisk v Cleveland Mr. Rude Trošt znani bivši Clevelandčan, dalje Mrs. Frances Ribič, ki je rodom iz Domžal in je bila pred 40 leti prva slovenska "fore-lady" v slavnih kraljicah obiskovalnic, kar pa španske oblasti v Madridu zanikujo. Oblasti pa priznavajo, da je bilo poslano v Asturijo ojačanje civilne straže, ki pa ima samo nadomestiti tamkajšnjo vojaško policijo.

Zalostna vest

Mr. Louis Bartol, 16210 Huntmore Ave., je dobil iz Austina, Pa., vest, da je tam umrl Joseph Bartol, doma iz vasi Retje pri Loškem potoku. Zapatča ženo in tri sinove.

Zadušnica

Jutri v četrtek 6. julija ob 7. uri se vrši maša za pokojnino Mrs. Josephine Vadnal Wolf v cerkvi sv. Vida. Sorodniki in prijatelji so vabljenci, da se udeležijo.

"TEBI SE ENA JE ŽELJA SPOLNILA..."

Koli, ki zapirajo avtomobilistom dohod v White City Beach, bodo šli ven. Tako je izjavil župan Harold H. Burton, ki je naznanil, da se bo danes pričelo z vrtu svojega doma obirat črešnje. Pri tem pa je izgubil ravnute ter padel 22 črešnje globoke na cementna tla, pri čemer mu je počila lobanja. Ko so ga prepeljali v bolnišnico, so ga proglašili za mrtvega.

Ta pot je bila prvotno zasnovana kot WPA projekt, toda so se o tem premisili in zdaj bodo pričeli pod mestnim kontrak-

NAMERAVANA STAVKA DELAVSTVA PRI WPA PROJEKTIH

Združeno delavstvo protestira proti WPA regulacijam od strani kongresa.

PREDSEDNIK ROOSEVELT NE NOSI NOBENE KRIVDE ZA SEDANJI POLOŽAJ

Clevelandške delavske organizacije so se včeraj posvetovale o proglašitvi skupne stavke na WPA projektih, kar naj bi bila gesta protesta reguliranja obstoječih mezd WPA delavcev, ki jih je reguliral kongres klub odporu predsednika Roosevelt.

C. I. O. in A. F. of L. Workers Alliance voditelji so podali tozadovno skupno izjavo, v kateri je rečeno:

"Vso krivo sedanjega položaja valimo na ramena kongresnikov George H. Benderja, Chester C. Boltona, L. L. Marshalla in senatorja Tafta ter ostalih kongresnikov."

(Nova regulacija mezd WPA delavcev smo priobčili v našem listu v ponedeljek).

Delavski uradniki na seji

Med onimi, ki so se udeležili te seje, so bili: Arnold Johnson, državni predsednik Workers Alliance organizacije; Alex Balint in Ted Cox, ki sta zastopala C. I. O. organizacijo, Tom Joyce, predstavnik Ameriške delavske federacije.

CIO uradniki so sklicali za petek sejo svojega oksekutivnega odbora, ki naj odredi nadaljnje korake.

Seja Workers Alliance

Workers Alliance pa je sklicala svoje državne voditelje k seji za prihodnji ponedeljek. Na to sejo bo prišel tudi David Lasser, narodni predsednik Alliance in Washington.

Voditelji so izjavili, da bodo zanesli svoj boj za neokrnjenje WPA mezd v Columbus in Washington, če bo treba.

VSTAJA V ASTURIJI

MAD

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
631 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznalačcu v Clevelandu, za celo leto.....	\$5.50
za 6 mesecev.....	\$3.00; za 3 mesece.....
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexic za celo leto.....	\$6.00
za 6 mesecev.....	\$3.25; za 3 mesece.....
Za Zedinjene države za celo leto.....	\$4.50
za 6 mesecev.....	\$2.50; za 3 mesece.....
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države: za celo leto.....	\$8.00 za 6 mesecev.....
	\$4.00;

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

BLIŽAJOČI SE KONEC HITLERJA

Zadnja poročila iz Berlina naznanjajo, da je kancelar Hitler naročil za svoje osebno rabo novo, štirimotorno letalo, ki bo moglo preleteti 5,600 milij brez pristanja. Podtalna poročila naznanjajo, da je letalo že izgotovljeno in vsak trenutek pripravljeno za odlet. Ta poročila dajejo še toliko več značilnosti temu članku, katerega je napisal za čiljski "Herald and Examiner" eden izmed viših voditevjev nemške vlade, Siegfried Aufhaeuser, član ekonomskega odbora nemškega rajhstaga.

V očigled raznih znamenj v sedanjem položaju Evrope, sem uverjen, da je Adolf Hitler obsojen in da je na vidiku konec njegovega režima.

Vem, da se bodo zdele na prvi pogled marsikateremu citatelju te moje besede fantastične, toda moja napoved temelji na sledeči bazi:

Ko bo uresničena trozveza med Veliko Britanijo, Francijo in Sovjetsko Rusijo, bo udarila zadnja ura Hitlerjevemu Tretjemu rajhu.

Hitlerju je seveda to znano. Prav tako je to znano nemškemu generalnemu štabu, kakor tudi Parizu, Londonu in Moskvi. Zato tako silno prizadevanje od strani Hitlerja, da bi vrgel kladivo v mašinerijo tega pogajanja in ga ustavil.

Zakaj bi ta trozveza Hitlerja končala? Zato, ker bi naredila na nemški strani in sicer na dveh frontah, vojno za Nemčijo samomorilino.

Če pa ne bo vojne, so pa Hitlerjeve notranje ekonomske težave take, da ga bodo zadavile pri njegovih poskusih, da jih reši.

Jaz vem prav tako dobro danes, kakor sem vedel leta 1933, ko je prišel Hitler na oblast, in kar smatra ogromna večina nemških generalov za ustaljeno pravilo, namreč Bismarckovo svarilo: "Nikoli ne pričnite vojne na dveh frontah hkrati!"

To svarilo je danes še važnejše za Tretji rajh, ker nima nobenih zaveznikov. Zakaj, jaz ne verujem, da bi Italija dovolila Mussoliniju, da zaplete deželo v vojno ob strani Nemčije. Danes prevladuje skoraj ista situacija, ki je vrgla leta 1915 Italijo v naročje zaveznikov.

V prvi vrsti je ob vsej Italiji obal, na kateri bi prizadela angleška mornarica strašno škodo največjim italijskim mestom, ki so obenem tudi pristanišča, kakor Genoa, Leghorn, Ostija, Neapelj, Messina, Palermo in Catania. V drugi vrsti bi francoska armada ponovila Napoleonovo strategijo, vdrla v dolino reke Po ter izpremenila severno Italijo v kup razvalin.

Toda, če ne bo vojne, kaj naj Hitler storí?

Možno je na primer — kakor je že več inozemskih časnikarjev sugeriralo — da bo prenehal kupičiti in bo pričel izkorisčati sadove svojih dosedanjih nekrvavih zmag. Toda danes ni nemška industrija, in sicer do svojega zadnjega kolesca, nič drugega kot ogromen stroj izdelovanja orožja. In če ne bo vojne, bo moral Hitler poizkusiti, da usmeri to industrijo v mirovne svrhe. Tega pa ne bo mogel storiti zaradi sledečih vzrokov:

1. Nemčija je danes totalno banskrotirana. Dolgori nemškega rajha znašajo nad 70 milijard (bilijonov) mark. Vlada ne plačuje nemškim tovarnarjem in izdelovalcem raznega blaga nič več v gotovini. Mesto gotovine prejemajo tovarnarji davčno-kreditne obveznice, kar pomeni, da se je vlada obvezala, plačevati jih z dohodki davkov prihodnjih trideset ali štirideset let.

2. Ako Hitler izjavlja, da je pripravljen, ustaviti svojo mašino za oboroževanje in vzpostaviti mir, bi potrebovala nemška industrija ogromnih kreditov, da bi ž njimi nakupila sirovine in mašinerijo, ki je potrebna za izdelovanje drugega blaga, ne samo orožja in municije. Dežela, ki bi dala Nemčiji lahko potrebne kredite, je Anglija. Toda malo je verjetno, da bi angleški "pomirjevalci", tudi če bi mogli, zaupali Hitlerju okoli 10 milijard (bilijonov) dolarjev.

3. Nemška industrija bi potrebovala nadaljnje pomoči v obliki novih trgov za svoje industrijsko blago. Nedavno je Hitler sam zakričal: "Mi moramo eksportirati, ali pa umremi!" Toda kako naj Anglija in Francija uvažata in kupujeta nemške izdelke, ne da bi s tem se znatno povečali svoje lastne brezposelnosti?

4. Ako se Hitler ustavi ter postavi nemško industrijo zopet tja, kjer je bila leta 1933, bo imel nemudoma na rokah sedem do osem milijonov brezposelnih delavcev,

— to je istih delavcev, ki so danes zaposleni iz izdelovanjem kanonov.

Izkratka: tudi če bi se Hitler hotel zdaj umiriti, mu je zdaj to nemogoče, ker bi ga zadavila oborožena pošast, strašni Frankenstein, katerega je šest dolgih let z mrzlično naglico ustvarjal. Po vseh teh znakih sodeč, bo Hitlerjev konec blizu, čim se podpiše prej omenjeno trozvezo.

Toda Amerikanci naj nikar ne misijo, da zatirano ljudstvo Nemčije ne sluti bližajoče se krize. Nemško ljudstvo, ki hoče svobodo, sluti prihajajočo krizo in Hitler bo občutil vso silo nemškega ljudstva, ko bo pričel reševati položaj, katerega je ustvaril.

Kakor že rečeno, pomeni podpis trozveze Hitlerjev konec. Boriti se ne bo mogel, ker njegovi generali se ne bodo hoteli vojskovati na dveh frontah hkrati. In prav tako se zdaj ne more vdati, ker je z ustanovitvijo vojne ekonomije požgal vse mostove za seboj. Edina stvar, ki jo bo mogel storiti, bo, da izgine.

In kaj potem? Težko je špekulirati, toda po vsej priliki bo potem napočilo razdobje, tekom katerega bo armada vzpostavila te ali one vrste vojaški režim, s katerim bo likvidirala brezobzirno nacijsko birokracijo, da reši Nemčijo pred anarhijo. Pozneje pa bo temu sledil boljševizem niti ne kakršna koli diktatura, temveč liberalni režim demokracije, ki bo vstal iz razvranosti, ki so jo ustvarili Hitlerjevi nacisti.

UREDNIKOVA POŠTA

V PRIZNANJE

Le zavedni in inteligentni ljudje, ki znajo ceniti usluge in dobro voljo v vsakdanjem življenju, se znajo zahvaliti z besedo ali pa v pisusu.

Ozirajoč se na našo žurnalistiko, moramo ameriški Slovenci pač "požirati zadnjih 30 let ali 40 let vse, kar se nam "napisuje."

Dogme, fantazije in vsakravnost domišljije moramo prebavljati. Koliko so naši neukl časnikarji zagrešili nad našim pohlevnim narodom ne bom niti našteval. Omenil bom pa le toliko, da je že zdavnaj prisel čas, da naši ljudje po večini sami misljijo in sodijo, kaj je prav in kaj ni, česar se še na žalost naši uredniki ne zavedajo. Čas se bliža, ko bodo narod obračunal z takimi demagogi, ki se včasih skrivajo tudi pod plasčem naprednjakov.

V dvomu sem, je li se ti naši domišljavi duhovi zavedajo svoje nezmožnosti? Na tiscce zanimivih problemov imamo v ozračju posebno zadnje čase, ko se obračajo politična osišča ter vrši neizprosna borba za principe človečanstva.

Mi pa ostanemu v ogradah naše stare ignorantne "domačnosti." — Ali ni to resnica g. Mollek?

Vi g. Mollek, ki imate čast biti urednik "Prosvete" in ki ste svoj čas odstopili od sodrugov S. S. Z. ter s tem pestali svoboden editi in poročati ter utrinjati smernice za naš narod ali pa za naše delavce. Kje je rešitev naša? Stati na obrežju ter norčevati se iz ljudi, ki polagajo svoje žrtve za osvobojenje zatirnih, je falotsko, jednakos nestani so komentarji čikaških domišljajev.

V Clevelandu že zdavnaj ne poslušamo, kaj rečejo v Čikagi, ta misel je že ostarela. Zato tudi nimamo nikake "protičikaške fronte", ker je treba.

Malec več dela, plemenitega dela, ne pa iskati malenkostnih dovtipov, ki naj bi bili kot umetno nadomestilo za razne name.

Mi ameriški Slovenci smo prelasti dobro zelenih strasti, ter hočemo v naših listih originalne, nepopravljene novice celega sveta, kakor jih priobčujejo ameriški listi. Zmožni smo brez

napredka. In ravno revija Cankarjev glasnik vam nudi nekaj dobrega, nekaj koristnega za vaše življenje.

Mogoče da ni vse v nji, kar bi vaših prozornih komentarjev soditi kaj pomeni to in ono.

Tudi kontraste med buržoazijo in delavstvom si znamo pred

bolj močni. In gotovo se samo ob sebi razume, da revijo lahko ton.

Še veliko izboljšamo. Radi tega apeliram na vse one, kateri še nima te izborne, ter koristne revije C. G., da se jo naročite.

In tisti, ki jo že imate, da jo še naprej obdržite.

Anton Jankovich.

New York je hrupno sprejel Mauretanijo

ki je prišla na svoji deviški vožnji čez Atlantik

Novi parnik so sprejeli aeroplani, radio in več sto pristaniških ladij.

Na ladji je bil Safari izmed 40 navdušenih angleških motoristov, ki so pripeljali s seboj svoje lastne avtomobile za potovanje po vzhodnih državah in Kanadi.

Na novem parniku so bili tudi nekateri, ki so se peljali na deviški vožnji prve Mauretanije leta 1907 — sir Percy Bates in Robert Crail in visoki uradniki Cunard White Star proge, ki so prišli z novim parnikom.

New York, 23. junija. — Največje mesto na svetu je čakalo, da nudi največjemu parniku, ki je bil zgrajen v Angliji, kraljevski pozdrav v New Yorku, ko je prišla Mauretanija na svoji deviški vožnji v soboto dopoldne, 24. junija.

Parnik je priplul do pomolja št. 90, na Hudsonu okoli 8:30 dopoldne, skozi kvarantino pa je prišel okoli 7 zjutraj.

Ko je najnovješji angleški parnik plul mimo spomenika Svobode in je počasi in veličastno plul po Hudsonu, so ga glasno pozdravili prekoceanski parniki in druge ladje v pristanišču. Parniki počarali brzimi vodo visoko v zraku, brodovi aeroplakov, med njimi dva redna potniška T. W. A. aeroplana, so krožili nad njim in vsak je na svoj poseben način poslal svoj pozdrav.

Ta prizor je gledalo na tisoče ljudi, ki so stali ob zaokroženi obali ob Battery, ob West Shore Drive in na višinah Palisad New Jersey. Mnogo ljudi, ki so se iz New Jerseyja paljeli na delo v New York po ferryljih so videli novi parnik, ko so peljali čez Hudson.

Ko se je Mauretanija, ki jo je spremiljala cela vrsta vlačilnih čolnov, bližala svojemu slovensko okrašenemu pomolu, so oglasovali treh radio postaj — N. B. C., C. B. S. in Mutual živo popisovali prizor ob prihodu v pristanišču.

Še mnogo večja množica je čakala, ko je novi parnik pristal na pomolu 90, ob vzniku 50. ulice. Mnogi so bili prijatelji in sorodniki došlih potnikov, toda še veliko rojakov, ki je nimajo naročene. Pa bi si jo lahko naročili, pa odlašajo in odlašajo.

Vsem takim ponovno priporočam, da naj si omenjeno revijo žrte za osvobojenje zatirnih, je žal jim ne bo. Posebno zdaj, ko se vrši posebna kampanja za nove naročnike. Govori se in piše, da je kriza brezljive in slabči časi. Ja, gotovo, da so slabči časi. In menda za delavce. Kje pa go bezdanje, kakršnega spušča v svet Goebbels, si ne more kaj, da ne bi sprevidel, da mirno sožitje z državo, v kateri vladajo take spake, je nekaj nemogočega.

Navzlic temu pa je tudi angleška vlada pred kratkim ustavila poseben department, ki je posvečen izključno pobiranju proti-angleške propagande.

Kot se je zvedelo te dni, je Mrs. Eleanor Roosevelt, sopoga predsednika Zedinjenih držav, darovala večjo vsoto za vzdrževanje češkoslovaškega paviljona na svetovni razstavi v New Yorku. Paviljon je bil zgrajen, predno je češka izginila v nacističnem goltancu, nakar so ameriški čehi sklenili, da bodo paviljon sami opremili in vzdrževali ter s tem pred vsem

Queen Mary in tehtajo po 85 ton.

Oni, ki so prvkrat videli no Mauretanijo, so opazili, kako zelo so slični družbeni in potniški prostori prostorom na parniku Queen Mary, četudi v novi Mauretaniji niso videli izvredno velikega parnika, zgrajenega za prav posebno hitrost, kot graditelji sami priznavajo,

ker je bil parnik določen za udobnost, varnost iz zmerno hitrost.

Bulow je rad bil dobre in je v takšnem razpoloženju pripovedoval šale. Nekoč, imel pred seboj slabega tem na rekel:

"Ta pevec je bil čudež in tem."

"Kako? Zakaj?" so v tem veli navzočni.

"Zato, ker je že tri leta pel prav tako kakor danes je odvrnil Bulow.

Neki Škot je imel hčer, ki je imela zaročenca. Mati poslala razburjena in poklicna Kotat:

"V temu mu v naročju Škota —

"To bo izvrsten mož,"

"Kako? Zakaj?"

"Zujoč štedi v stola Škoda zdi!"

Slavnega slikarja Giotta Škoda zdi na pašniku podrla Škoda svinj. Umetnik je poleg vstala in ko se je nekoliko podrlil, je rekel svojim učencem:

"Ce star dobro premata, moram dati živalim prav, že vsele

ROŽNI VENEC

ROMAN

Prevod iz angleščine

"Dobro jutro, gospod Dalmain," je dejal. "Simpson mi je sporočil, da ste noč izvrstno prebili, tako dobro kot še nikoli doslej. To me veseli. Menda vam je dobro delo, ker je odšel strežnik v vam je pomagal samo sluga. Strežnik hoče dostikrat preveč narediti in prav s tem vznemirja človeka. Danes sem vam privedel osebo, ki vam bo vedno uslužno v pomoč, ne da bi vas nadlegovala — o tem sem prepričan. To je sestra Rožamarija Gray, ki vam jo pošlja gospod Deryck Brand, da vam bo delala družbo, opravlja pošto in brala, z eno besedo, da vam bo pri roki za vse, česar boste želeli, dvoje novih oči, bi rekel, z razsodno pametjo in dobrim, sočutnim ženskim srecom, ki vodi um in ga nadzoruje. Sestra Rožamarija Gray stoji tu ob meni pri postelji, gospod Dalmain."

Z bolniške postelje ni bilo nobenega odmeva. Bolnik je potopal z roko po steni in jo spustil potem spet onemoglo na odejo.

Jana se skoro ni zavedala, da je "sestra Rožamarija" ona sama. Bila je vsa pri Garthu in ga pomilovala v njegovi težki usodi, izročenega čisto tujim rokam. Ta trenutek niti vedela ni, zakaj je prišla.

"Sestra Rožamarija Gray je v sobi," se je oglasil spet doktor Mackenzie. Tedaj je pri Garthu Dalmainu zmagala zavest vitezova. Ni sicer okrenil glave, toda z roko je napravil kretnjo, ki bi naj očitno veljala za neki pozdrav, in dejal nato s tihim, vendar razločnim glasom: "Dobr dan, sestra. Zelo ste prijazni, da ste zavoljili mene napravili takšno dolgo pot. Upam, da vam ni bilo pretežljivo."

Jani so se ustnice gibale, toda nobenega glasu ni bilo z njih.

Namesto nje se je podviral z pdgovorom doktor Rob: "Gospodična Gray je potovala zelo dobro in je čila, kakor da bi prespala vso noč. Očitno je gospodična precej utrjena."

"Naj ji da in odkaže Marjeta, kar potrebuje, da ji bo udobno. Povejte ji," se je čul motni glas, in Garth se je popravil proti steni, kakor bi želel, naja ga ne motijo več.

Doktor Rob si je začel sukat brke in je molča gledal nekaj časa predse.

Potem je stopil proti oknu in dejal Jani: "Prosim, pridite za trenutek sem, sestra. Rad bi vam pokazal stol, ki smo ga dali izdelati za gospoda Dalmaina. Tu je opora za glavo, poljubno spremenljiva za vsako lego; takole se naravnajo mizice in stojala, kakor je pač potrebno, misljam, da je vse zelo udobno. Ali ste že kdaj videli kaj podobneva, sestra Gray?"

"Nekaj sličnega smo imeli v bolnišnici," je odgovorila Jana.

Kakor bi obupno kriknil na pomoč potapljalico se človek, je odjeknil tedaj po prostoru glas Gartha Dalmaina:

"Kdo je v sobi, doktor?"

co, doktor. Natančno bi rad vedel, kakšna je po svoji zunanjosti."

Njegov glas je pričal o skrajno napetem pričakovanju. In je se kakor v molitvi sklenil roke, da bi še bolj poudaril svojo prošnjo. Medli, ozki beli obraz mu je bil čudovito ganljiv v svoji nemoci.

"Popišite mi to sestro Rožamarijo Gray, kakor jo imenujem, doktor," je zaprosil ponovno.

"Nisem jaz, ljubi gospod, ki ji je dal to ime," je odvrnil zdravnik. "Gospodična se v resnici tako piše, in sodim, da je to čisto mično ime. Ali ga ni najti tudi nekje pri Shakespearju?"

"Biti mora tu še nekdo," je nadaljeval Garth ostro. "Kako si drznete, da me hočete varati! Kdo je prej spregovoril?"

V hipu je bila Jana ob bolniškovem postelji. Roke so ji drhtele,

toda glas je imela popolnoma v oblasti.

"Jaz sem bila," je rekla, "jaz, Rožamarija Gray. In lahko si mislim, zakaj vas je moj glas tako presunil. Na to me je bil pripravil že doktor Brand; dejal je, da se vam bo moj glas zdel bržkone zelo podoben glasu neke vaše in njegove znanke. Tudi njemu se je tako zgodilo."

Garth se ni ganil, a videole se je, da premišlja. Končno je dejal počasi: "Ali je tudi povedal, kateremu glasu je vaš podoben?"

"Tudi to je povedal, saj sem ga vprašala. Dejal je, da glasu gospodične Champion."

Garthova glava je omahnila nazaj na blazine. Ne da bi se obrnil, je dejal z glasom, iz katerega je Jana čutila, da je ljuboji lice razbaril smehljaj: "Oprostite mi, gospodična Gray, da sem se tako prestrašil in razburil. Veste, slep biti je zame še čisto nekaj nowega, in slednji glas, ki mi udari v tej črni noči na uho, ima zame mnogo večji pomen, kakor bi utegnil gospodnik ali govornica slutiti. In vaš glas je tako podoben glasu tiste dame, ki vam jo je omenil doktor Deryck, da sem bil prvi hip trdno uverjen o njeni navzočnosti v sobi, četudi mi je znano, da je v inozemstvu. Prosim, torej vas in doktorja Mackenzia, da mi oprostita." S tem besedami je stegnil roko proti Jani.

A Jana je krčevito stiskala roke za hrbotom.

"Prosim, sestra," se je teda iznenada oglasil doktor Mackenzie, "rad bi vam še tole razložil."

Malo se je še pogovarjal z njim, potem pa pogledal na uro in rekel: "Čas je, da odidem."

"Se nekaj besed bi želel govoriti z vami, doktor," je dejal tedaj Garth na postelji. "Toda na samem."

Počakala bom na vas spodaj, doktor Mackenzie," je rekla Jana in se okrenila, da bi odšla; toda doktor Rob ji je z odločno kretnjo ukazal, naj ostane tam, kjer je, in naj molči. Nič ji ni bilo po volji, da mora že spet varati Gartha, ker ni vedela, čemu naj bi bilo v tem trenutku dobro. Toda mali mož je ukazoval tako odločno, da ga je nehotno poslušala. Zdravnik je tisto stopil proti durim, jih odpril in spet zaprl, ter se vrnil nato k postelji.

"Kaj bi želeli, gospod Dal-

main?"

Garth se je dvignil v postelji

in se obrnil proti zdravniku:

"Opišite mi mojo novo strežni-

Jana se je zdržnila in se ozrla. Strašno, te laži iz ene v drugo!

"In kako nosi lase?" "Čakajte malo, da se spomini," je odvrnil zdravnik. "Včeraj so skriti pod čepico, brez tega bi se dalo misliti, da so kodrasti in svileni, kakor jih tako pogosto vidimo pri odličnih mladih dekleh."

Ječeč se je spustil Garth nazaj na blazine in si pokril slepce z rokami:

"Doktor," je začel čez nekaj časa, "vem, da sem vam prizadet, da je del že dosti truda, in zdaj bočno misliti, da sem ob

resnici ne ponorim, vam prosim, da pošljete tega dekleta stran. Nič več naj ne pride k meni."

"Preudariva stvar malo natancanje," je rekel zdravnik potrežljivo. "Proti gospodični sami menda nimate nič, le njen glas vas vznemirja. Ali je bila lastnica tega glasu tako nepriskupna?"

Garth se je trpko zasmjal: "O ne, bila je zelo priskupna!"

"Zakaj bi vam pa potem sestra Rožamarija Gray ne vzbujala prijetnih spominov?" je vprašal doktor Rob. "Meni zvezni njen glas pristno žensko in zelo prikupno, in to pomeni posebno za vas prav mnogo. Pomi-

slije samo, če bi vam postrežni vobi v sobi neprjetno vrščala namesto blagozvočno govorila."

"Toda, gospod doktor, prav ta glas mi budi spomine, ki jih ne morem prenašati. Glas sam seveda lep, toda ko mi je zadan na uho, sem mislil — ona druga da je prišla, da bi mi

"Glas mu je odpovedal.

"Ona prikupna oseba torej?" je vprašal doktor Rob. "Zdaj vas razumem. Doktor Brand mi je zadnjic rekel, da bi bilo za vas, gospod Dalmain, zelo dobro, če bi se mogli odločiti, da bi sprejemali obiske. Zdi se mi, da imate kopico prijateljev, ki bi radi prišli, da bi vas nekoliko raztresli in razvedrili. Kaj bi

"Doktor Mackenzie se je nagnil naprej in pazno upiral oči v posteljni prt, kakor da vidi prav tam nekaj važnega. "Zakaj ne?" je vprašal.

"Dama bi v svojem velikodusbi, če bi tisti dami pisali in jo ju gotovo sočustvovala z mojim

povabili na obisk? Brez dvoma bi prišla takoj. In če bi posedela ob vaši postelji in bi z njo govorili, vas bi potem sestrin glas ne vznemirjal več."

Garth se je zopet dvignil. — Slednja poteza na njegovem obrazu je govorila proti zdravnikovemu predlogu. Jana se je obrnila in ga opazovala.

"Za vse na svetu ne, doktor," je vzkliknil. "Ona je pač najzadnja, ki bi jo vabil, naj pride k meni!"

Doktor Mackenzie se je nagnil naprej in pazno upiral oči v posteljni prt, kakor da vidi prav tam nekaj važnega. "Zakaj ne?" je vprašal.

Doktor Mackenzie je še mnočkal, odrnil potem stol in dvignil.

(Dalje prihodnjic)

FINANČNO POROČILO

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

DNE 30. JULIJA 1939.

IMOVINA

Gotovina na rokah in v bankah \$ 79,518.87

Posojila na varnost prvega mortgage 734,956.60

Zemljišča—prodaje zmožna lastnina 120,566.40

Zemljišča—uradno poslopje 51,000.00

Prodani mortgages & garantirani 27,494.09

Vloge v drugih posojilnih in

Hranilnih zavodih 22,399.90

Federal Home Loan bančne delnice 10,000.00

Delnice v blagajni 2,676.51

Vsa druga imovina 7,223.48

Vsa imovina \$1,055,835.85

OBVEZNOSTI

Hranilne vloge \$745,673.93

Vsote od Federal Home Loan Banke 69,875.00

Posojila v procesu 36,223.14

Contingentne obveznosti na jamčenih mortgages 27,494.09

Vse druge obveznosti 12,762.59

Skupne obveznosti \$892,028.75

GLAVNICA & PREOSTANEK

Permanentne ali stalne delnice \$ 78,808.77

Tekoče delnice 165.26

Federal Insurance rezerva 2,848.92

Nerazdeljeni dobički 28,166.95

Rezervni fond—za kontingentne izgube 5,817.20

Rezervni fond—Statutory 48,000.00

Skupna glavnica in preostanek \$163,807.10

Skupne obveznosti, glavnica in preostanek \$1,055,835.85

Vse vloge, ki jih bomo prejeli 15. julija ali pred tem dnevom, se bodo obrestovale od 1. julija.

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletinci prerane smrti naše nepozabne ljubljene soproge in matere

Mary Macerol

Zatisnila je svoje blage oči 5. julija, 1938

Eno leto je preteklo, kar si Ti od nas odšla, skrbna ljubljena soproga in najboljša mamica. Mirno spavaj v črni zemlji žena, sestra in mamica. V ljubezni se Te homo spominjali, dokter za Teboj ne pride.

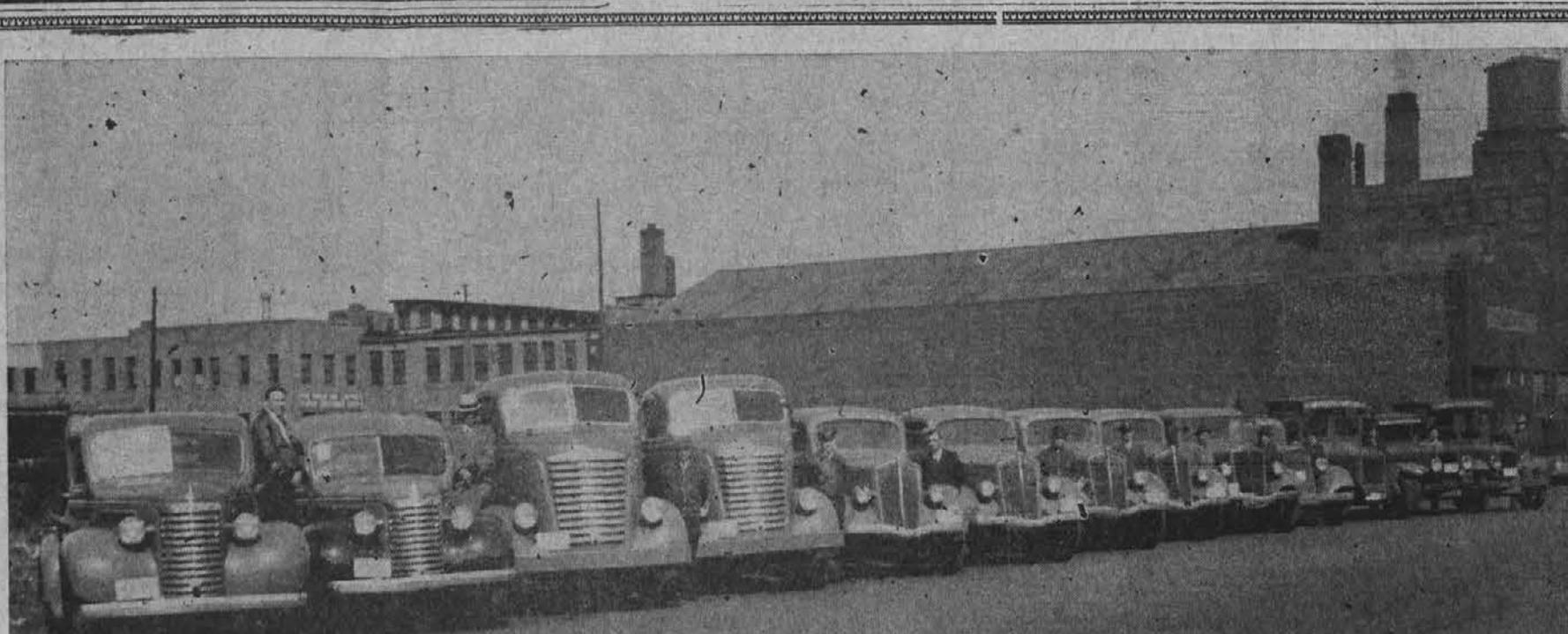
Zalujoči ostali

Joseph, soprog

Alma, hčerka

brat Anton Fabjan in družina

Cleveland, Ohio, 5. julija 1939

Kadar imate svatbo, krstijo, piknike ali najsibo že kakoršno veselico ali prireditev, se Vam toplo priporočamo s našim vsakovrstnimi mehkimi pijačami, ker Vam jamčimo, da boste dobili najboljše in najčistejše kar je sploh mogoče dobiti.

Imamo tudi več vrst pive, Ale in Half & Half. Uljudno vas prosimo, da poklicite HEnderson 4629, in bomo pripeljali najsibo na dom, v dvorano, na pikniški prostor, ali kamor želite.

DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.

6511-6519 St. Clair Avenue

(3) TA KUPON

</